

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/193/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912213365
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912213365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ulica č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného právnym zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorého pred súdom koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú pred súdom koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13C/ 246/2012-66 zo dňa 09. 12. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu navrhovateľa, ktorou si uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie náhrady škody a náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Rimavská Sobota, ktorý spočíval v nerozhodnutí okresného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci vedenej pod sp. zn. 3Er/2218/2010 v zákonnej 15 dňovej lehote. Podľa názoru okresného súdu v súdenej veci žiadna lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je daná a dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla (09. 09. 2010 - 14. 01. 2011), nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ale najmä podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného v čase začatia exekúcie.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a), v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f), g) a h) O. s. p.. Namietal, že súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, pretože sa žalobca bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súď preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. Namietal tiež, že vec nebola prejednaná zákonným sudcom, hoci rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého

procesu (IV. ÚS 345/09). Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Navrhovateľ v konaní uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. Súd nedostatočne oboznámil navrhovateľa s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu a navrhovateľ preto nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť vyjadriť sa ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Následne navrhovateľ namietal, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie napriek tomu, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, nakoľko vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Uviedol tiež, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe Ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, rovnako sa týka i chýbajúcich dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nariadený, rozhodol o námietke zaujatosti uznesením č. k. 43NcC/167/2012-8 zo dňa 11. 10. 2012, ktorým z pojednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 13C/246/2012 vylúčil len sudcu JUDr. Zoltána Borosa a ostatných sudcov Okresného súdu uvedených v predmetnom uznesení, okrem iného aj JUDr. Martinu Koreňovú, z pojednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil. Od vydania tohto rozhodnutia nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu, preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeným sudcom bezpredmetná. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu SR pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť

dôvodom ich vylúčenia. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vyššie uvedeným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici nebola zákonná sudkyňa JUDr. Martina Koreňová vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 13C/246/2012, pretože nebola zákonným sudcom v exekučnej veci, v ktorej navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom súdu mala vzniknúť škoda a nemajetková ujma. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/727/2011, v zmysle ktorého sudcu vecne a miestne príslušného súdu nevylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí o náhradu škody len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci má byť navrhovateľovi spôsobená škoda.

Aj keď navrhovateľ podal sťažnosť Ústavnému súdu SR na porušovanie základného práva a zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, teda nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR v skutkovo a právne totožnej veci, napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06. 02. 2013, resp. I. ÚS 92/2013 zo dňa 13. 02. 2013, v ktorých rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici a ktorými rozhodol tak, že návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie a rozhodnutie.

Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, zákon však umožňuje, aby zo zákonom vymedzených dôvodov okresný súd vo veci nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania a o návrhu navrhovateľa rozhodol verejným vyhlásením rozhodnutia. Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. Okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia poukázal na tú skutočnosť, že v danom prípade ide o konanie, v ktorom si navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi zaplataenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorého hodnota neprevyšuje sumu 1.000 € (viď § 200ea ods. 1 O. s. p.) a teda, že ide o drobný spor, v dôsledku ktorej skutočnosti súd pojednávanie nenariadil a 15. 08. 2013 vo veci verejne vyhlásil rozsudok. Oznam o verejnom vyhlásení rozhodnutia bol riadne vyvesený na úradnej tabuli súdu. Navrhovateľ v konaní sám predkladal súdu dôkazy a stanoviská, vyjadrenie právneho zástupcu odporcu k veci samej mu bolo riadne doručené, avšak navrhovateľ zostal ďalej nečinný, a teda nie je možné mať za to, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania poukazoval na to, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, pretože sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil, takýto postup okresného súdu zo spisu nevyplýva, keďže došlo k verejnemu vyhláseniu rozsudku bez pojednávania.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádzal, že zároveň s rozhodnutím o zamietnutí návrhu na začatie konania súd zamietol aj návrh na prerušenie konania, z obsahu spisu takáto skutočnosť nevyplýva, napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol len o návrhu navrhovateľa na začatie konania, a to tak, že návrh navrhovateľa zamietol a zároveň rozhodol o náhrade trov konania tak, že odporcovi túto nepriznal. Tvrdenie odvolateľa v tomto smere je podľa názoru odvolacieho súdu nepravdivé a úmyselne zavádzajúce súd.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia v exekučných konaniach. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prieťahom nedošlo, nemá za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné. Navrhovateľ v odvolaní nenamietal nesprávnosť tohto právneho posúdenia okresným súdom, teda nenamietal záver okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu, a preto nebol daný ani dôvod na prejednanie odvolania

z tohto dôvodu, vzhľadom na ust. § 212 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľ nijako nenapadol skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotno-právnym dôvodom zamietnutia návrhu, napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, ktorý umožňuje účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj merito veci. Okresný súd vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Ak navrhovateľ v odvolaní na záver namietal, že súd zamietol žalobu v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti a v odôvodnení rozhodnutia sa nezaoberal škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného), potom je zrejmé, že ani v tejto časti sa odvolanie netýka napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nakoľko súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa predpokladom vzniku a existencie škody žiadnym spôsobom nezaoberal. Okresný súd vyhodnotil, že nedošlo k naplneniu jedného z troch kumulatívnych predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu navrhovateľovi, a to existencia nesprávneho úradného postupu zo strany súdu, ktorého postupom mu škoda mala vzniknúť. Ak, teda, následne navrhovateľ tvrdil, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné, nakoľko z neho nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, jeho tvrdenie neobstojí, ak sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia týmto predpokladom vôbec nezaoberal. Vo vzťahu k tejto skutočnosti je preto rozhodnutie prvostupňového súdu dôsledne odôvodnené a spĺňa podmienky ust. § 157 ods. 2 O. s. p., teda v žiadnom prípade nie je dôvodná námietka navrhovateľa týkajúca sa jeho nepreskúmateľnosti, či dokonca arbitrárnosti. V tomto rozsahu zrejme navrhovateľ podal odvolanie vo vzťahu k úplne inému rozhodnutiu a uvedené sa týka i argumentov ohľadne námietok vo vzťahu k nemajetkovej ujme, ku ktorej malo dôjsť na strane navrhovateľa. V tomto rozsahu je preto práve odvolanie navrhovateľa nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, ak poukazuje na skutočnosti, ktoré z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplývajú. V takom prípade ani odvolací súd na tieto skutočnosti nemôže reagovať skutkovo a ani právne.

Pokiaľ navrhovateľ uviedol v odvolaní, že súd bol povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o návrhu na prerušenie konania osobitne rozhodnúť, odvolací súd o návrhu na prerušenie konania rozhodol v ten istý deň ako rozhodol aj o návrhu vo veci samej, a aj keď okresný súd nerozhodol vo veci samej až po právoplatnom rozhodnutí o prerušení konania, vzhľadom k tej skutočnosti, že odvolací súd uznesenie okresného súdu o prerušení konania ako vecne správne potvrdil a proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné, nejde o taký nesprávny postup okresného súdu, ktorý by mal vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne dôvodne aplikoval ust. § 151 O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd taktiež podľa zásady úspechu v konaní podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si právo na ich náhradu neuplatnil a zo spisu žiadne trovy odvolacieho konania mu nevyplývajú (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.